

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА  
імені О.М. БЕКЕТОВА

---

Кафедра філософії і політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Декан факультету Менеджменту  
(І.М. Писаревський)  
“ \_\_\_\_\_ ” №02071131 2014 року  
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## ПОЛІТОЛОГІЯ

галузь знань 1401 Сфера обслуговування

напрямок 6.140101 Готельно-ресторанна справа

факультет Менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

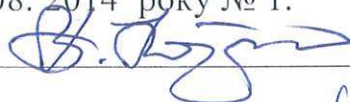
Робоча програма з дисципліни «Політологія» для студентів за напрямом підготовки 6.140101 Готельно-ресторанна справа.

Розробник: старший викладач Клименко Галина Тарасівна




Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри філософії і політології.

Протокол від «29»08. 2014 року № 1.

Завідувач кафедри  (В. В. Корженко)

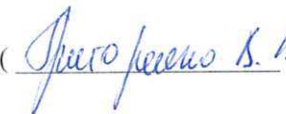
Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри туризму і готельного господарства.

Протокол від «29» 09 2014 року № 2

Завідувач випускової кафедри  (І. М. Писаревський)  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ 

( «3» 06 2015 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© Г.Т. Клименко, 2014

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		2-й	3-й
		Семестр(и)	
		4-й	6-й
Загальна кількість годин – 72	Галузь знань 1401 Сфера обслуговування  Напрямок 6.140101 Готельно-ресторанна справа	Лекції*:	
Модулів – 1		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські*:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		16 год.	6 год.
		Лабораторні*:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота*:	
		40 год.	62 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	18
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): контрольна робота (для заочної форми навчання) – 9 годин		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Примітка:

\* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 44%, для заочної форми навчання – 13%.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Політологія» є

- набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політологічного знання;
- розуміння системної сутності політичної сфери сучасного суспільства;
- знання характеристик, засобів набуття та використання політичної влади;
- дослідження ;
- аналіз держави, форм державного правління та устрою у сучасному світі;
- формування розуміння сутності політичного процесу та політичної культури.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

### ***знати:***

- генезис політичних ідей та вчень учених в історії світової суспільної думки;
- основні теорії влади і владних відносин,
- види політичних режимів світу та їх ознаки;
- тенденції глобалізації політики,
- роль політичних партій і рухів у суспільстві, що глобалізується;
- основні ідеї сучасних політичних ідеологій, напрямів та рухів;
- сутність сучасних міжнародних відносин;

### ***вміти:***

- аналізувати сутність політичних проблем сучасності, використовувати отримані знання для аналізу політичних подій сьогодення;
- критично осмислювати діяльність гілок політичної влади на рівні держави;
- виявляти й обґрунтовувати свою політичну позицію, співвідносити її с сучасними політичними течіями;

### ***мати компетентності:***

- застосовувати основні положення і методи політичної науки при вирішенні професійних задач;

- використовувати норми, що регулюють політичні відносини, у власному суспільному житті;
- вміти формулювати свою власну позицію щодо політичних явищ та процесів сучасності;
- робити науково обґрунтований вибір щодо різноманіття політичних течій і ідеологій;
- використовувати методи збору, обробки й інтерпретації комплексної соціальної інформації для рішення організаційно-управлінських задач.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **72** години / **2** кредити ECTS.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Модуль 1. Політологія**

##### **Змістовий модуль 1. Генезис, сутність і зміст політики.**

*Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.* Об'єкт, предмет і метод політичних досліджень. Основні принципи наукового дослідження, реалізовані в політології. Політологія в системі наук. Функції політології. Сутність, трактовки, структура і функції політики.

*Тема 2. Історія світової політичної думки.* Античні корні політичної науки. Політичні ідеї Середньовіччя та Відродження. Політична думка Нового часу. Сучасні тенденції розвитку політичної думки.

*Тема 3. Політична діяльність і влада.* Сутність та види політичної діяльності. Концепції влади. Структура влади. Види влади. Особливості політичної влади. Принципи організації та функціонування політичної влади: суверенітет, легітимність, ефективність.

##### **Змістовий модуль 2. Політичні інститути**

*Тема 4. Політична система суспільства.* Поняття, структура і функції політичної системи. Типологія політичних систем. Критерії виділення політичних режимів сучасності.

*Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи.* Теорії виникнення держави. Сутність та ознаки держави. Форми державного правління: монархія, республіка, поліархія. Форми державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація. Правова держава та громадянське суспільство.

*Тема 6. Політичні партії і виборчі системи.* Походження та сутність політичних партій. Типологія партій і партійних систем. Види виборчих систем. Принципи організації та проведення виборів.

*Тема 7. Політична культура.* Поняття, призначення і функції політичної культури. Типологія політичних культур. Сутність і структура політичної свідомості.

*Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії.* Ідеологія як теоретичний рівень політичної свідомості. Лібералізм. Консерватизм. Соціал-демократія. Національні ідеології. Мультикультуралізм.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль 1</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Генеза, сутність і зміст політики.</b>												
<b>Тема 1.</b>	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
<b>Тема 2.</b>	9	2	2			5	9	0,5	1			8
<b>Тема 3.</b>	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
<b>Тема 4.</b>	9	2	2			5	9	0,5	1			8
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>36</b>	<b>8</b>	<b>8</b>			<b>20</b>	<b>36</b>	<b>2</b>	<b>3</b>			<b>32</b>
<b>Змістовий модуль 2. Політичні інститути</b>												
<b>Тема 5.</b>	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
<b>Тема 6.</b>	9	2	2			5	9	0,5	0,5			8
<b>Тема 7.</b>	9	2	2			5	9	0,5	1			8
<b>Тема 8.</b>	9	2	2			5	9	0,5	1			6
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>36</b>	<b>8</b>	<b>8</b>			<b>20</b>	<b>36</b>	<b>2</b>	<b>3</b>			<b>30</b>
<b>Індивідуальне науково-дослідне завдання (в тому числі)</b>												
<b>Контрольна робота (для заочної форми навчання)</b>	-	-	-	-	-	-	<b>18</b>	-	-	-	-	<b>18</b>
<b>Усього годин</b>	<b>72</b>	<b>16</b>	<b>16</b>	-	-	<b>40</b>	<b>72</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	-	<b>9</b>	<b>62</b>

#### 5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

## 6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<b>Тема 1.</b> Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	2	0,5
2	<b>Тема 2.</b> Історія світової політичної думки.	2	1
3	<b>Тема 3.</b> Політична діяльність і влада.	2	0,5
4	<b>Тема 4.</b> Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	2	1
5	<b>Тема 5.</b> Держава як базовий інститут політичної системи.	2	0,5
6	<b>Тема 6.</b> Політичні партії і виборчі системи.	2	0,5
7	<b>Тема 7.</b> Політична культура.	2	1
8	<b>Тема 8.</b> Сучасні ідейно-політичні течії.	2	1
	<b>Всього</b>	<b>16</b>	<b>6</b>

## 7. Теми лабораторних занять

Не передбачені

## 8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<b>Тема 1.</b> Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	5	5
2	<b>Тема 2.</b> Історія світової політичної думки.	5	5
3	<b>Тема 3.</b> Політична діяльність і влада.	5	5
4	<b>Тема 4.</b> Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	5	5
5	<b>Тема 5.</b> Держава як базовий інститут політичної системи.	5	6
6	<b>Тема 6.</b> Політичні партії і виборчі системи.	5	6
7	<b>Тема 7.</b> Політична культура.	5	6
8	<b>Тема 8.</b> Сучасні ідейно-політичні течії.	5	6
	Індивідуальне завдання (контрольна робота )		18
	<b>Разом</b>	<b>40</b>	<b>62</b>

## 9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Для *денної* форми навчання – не передбачено.

Для *заочної* форми навчання – контрольна робота (9 годин).

Виконання контрольної роботи дозволяє познайомитися з базовою навчальною та науковою літературою, самостійно опрацювати її та, відповідаючи на питання контрольної роботи, запам'ятати основні положення курсу. Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з політології.

## 10. Методи навчання

При викладанні курсу передбачено використання сучасних та інноваційних методів, а саме традиційні методи (бесіда, лекція, показ, демонстрація, твір на соціологічну тематику (есе)), пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, евристичний метод, дослідження.

## 11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів *денної* форми:

1. Методи поточного контролю по темах: усне індивідуальне опитування, підготовка доповідей з мультимедійними презентаціями, безмашинне тестування та комп'ютерне тестування в дистанційному курсі «Політологія», письмовий контроль (есе).

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 35% балів від загальної кількості з дисципліни.

3. Екзамен проводиться письмово за білетами.

Методи контролю знань студентів *заочної* форми:

1. Методи поточного контролю – усне опитування на практичних заняттях, виконання контрольної роботи.

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали контрольну роботу.

3. Екзамен проводиться письмово за білетами.



## 12. Розподіл балів, які отримують студенти

### Денне навчання

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30%	100%
10	10	10	8	8	8	8	8		
30%				40%					
70%									

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

### Заочне навчання

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						Індивідуальне завдання (контрольна робота)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30%	100%	
25%				25%						20%

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

### Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			задовільно
60-63	E		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Студенти заочної форми оцінюються за національною шкалою.

### **13. Методичне забезпечення**

1. Политология: курс лекцій (для студентів 2-3 курсов всех форм обучения всех специальностей) / Л. А. Радионова, Е. С. Семенюк; Харк. нац. акад. гор. хоз. – ХНАГХ, 2013. – 168 с.

2. Зінчина О. Б., Климов О. В., Крюкова А. В., Радіонова Л. О., Толстенко С. М. Короткий курс лекцій з політології для студентів 2-4 курсів усіх форм навчання, усіх спеціальностей / Зінчина О. Б., Климов О. В. та ін.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 134 с.

3. Радионова Л.А. Политология: Учебно-методическое пособие по изучению курса для студентов ФПК/ФПО / Л. А. Радионова; Харк. нац. акад. гор. хоз. – ХНАГХ, 2003.

4. Методичні рекомендації з вивчення політології і виконання контрольних робіт (для студентів 2-4 курсу заочної форми навчання всіх спеціальностей академії) / Зінчина О.Б., Клименко Г.Т., Кудрявцев О.Ю., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. –ХНАМГ, 2009. – 76 с.

5. Методичні вказівки і плани практичних занять з політології (для студентів 2-4 курсу всіх спеціальностей і форм навчання) / Укл.: Зінчина О. Б., Клименко Г. Т., Кудрявцев О. Ю., Радіонова Л. О., Толстенко С. М.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 50 с.

6. Підсумковий тест з модулю «Політологія» / Укл. Радіонова Л. О.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: – Х., ХНАМГ, 2006.

### **14. Рекомендована література**

#### **Базова**

1. Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня: Мировой обзор; Учебное пособие / Г. Алмонд, Дж. Пауэлл и др. – М., 2002.

2. Андрусяк Т. Г. Історія політичних та правових вчень / Т. Г. Андрусяк. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 218 с.
3. Політологія: Навч. посібник / Под ред. Сазонова М. І. – Х., 2008. – 735 с.
4. Пугачёв В.П., Соловьёв А.И. Политология / В. П. Пугачёв, А. И. Соловьёв. – М., 2011. – 448с.
5. Хейвуд Э. Политология /Пер.с англ. Под ред. Г. Г. Водолазова, В.Ю. Бельского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 544 с.
6. Бурдьє П. Социология политики / П. Бурдьє. – М., 1993.
7. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер. – М., 1997.
8. Даль Р. О демократии / Пер. с англ. А. С. Богдановского, под ред. О.А.Алякринского. – М.: Аспект Пресс. – 2000. – 208 с.
9. Дюверже М. Политические партии / пер. с фр. / М. Дюверже. – М., 2000. – С. 300-307.
10. История политических и правовых учений: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности и направлению «Юриспруденция» / Под общ. ред. В.С. Нерсеяна. – 2-е изд. – М.: НОРМА: ИНФРА-М, 2001. – 727 с.
11. Категории политической науки. Учебник. – М.: МГИМО, РОССПЭН. – 2002.
12. Класики політичної думки: від Платона до Маркса Вебера: Пер. з нім. / Під ред. Є. Причепія. – К.: Тандем, 2002. – 584 с.
13. Мигранян А. М. Плебисцитарная теория демократии Макса Вебера и современный политический процесс // Вопросы философии. – 1989. – №6.– С. 148-158.
14. Мухаев Р.С. Политология / Р. С. Мухаев. – М., 2011. – 446 с.
15. Основи демократії: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів /Авт. колектив: М. Бессонова, О. Бірюков та ін. Заг.ред. А. Колодій. – К: "АйБі". – 2002. – 684с.

## 15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Российская государственная библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rsl.ru/>
4. Национальная электронная библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rsl.ru/>; <http://www.nel.nns.ru>
5. Библиотека М. Н. Грачева [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [Grachev62.narod.ru](http://Grachev62.narod.ru)
6. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua>
7. Сайт про міста країн світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.strani.ru/>
8. Официальный сайт Харьковского городского совета, городского головы, исполнительного сонета [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.city.kharkov.ua>
9. інститут економіки міста [ Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.urbanecomomics.ru/>
10. Международная ассоциация сайтов городов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.iawsc.org/index\\_ru.htm](http://www.iawsc.org/index_ru.htm)
11. Новые столицы мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://daypic.ru/world/169763>